

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Projekt IMPLETUM

Uvajanje novih izobraževalnih programov na področju
višjega strokovnega izobraževanja v obdobju 2008-11

Naložba v vašo prihodnost

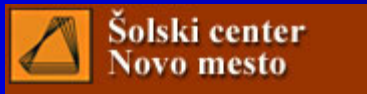
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

USPOSABLJANJE ZA PRIPRAVO KATALOGOV IZBIRNIH PREDMETOV

Del 2

Dr. ZDENKO MEDVEŠ

Ljubljana, 9. 6. 2009

ŠIBKA TOČKA KATALOGOV ZNANJ

- osredotočenost na informativne cilje IN
- nižje taksonomske stopnje (reprodukcija, definicije, razumevanje) (ni analize sinteze, vrednotenja)
- glede kompetenc ima prednost kognitivni nivo; ni izpeljave do funkcionalnega nivoja obvladavanja metod, postopkov, reševanju problemov
- podcenjeni so zlasti socializacijski IN osebni cilji
- učitelji ne obvladajo učnih ciljev in nivojev ter nimajo možnosti za izobraževanje

Projekt IMPLETUM

Uvajanje novih izobraževalnih programov na področju višjega strokovnega izobraževanja v obdobju 2008-11

DOLOČANJE CILJEV

- SPLOŠNI CILJI (GENERIČNE KOMPETENCE)
- STROKOVNE KOMPETENCE
- PREDMETNO SPECIFIČNE KOMPETENCE

SPLOŠNI CILJI DELOVNE USPEŠNOSTI

- osebnost človeka,
- komunikativnost,
- identifikacija s poklicem,
- odgovornost,
- iniciativnost,
- prenos znanja,
- timsko delo,
- samostojnost,
- inovativnost,
- skrb za kakovost,
- ocenjevanje uspešnosti dela,
- reševanje problemov,
- .....

PODROČJA ZA OPREDELJEVANJE SPLOŠNIH CILJEV

- razvijanje delovne klime,
- identifikacija s podjetjem, stroko, poklicem,
- strokovna odgovornost,
- uporaba znanja in informacij,
- timsko delo,
- komunikacija,
- okolje,
- delovna klima, kultura podjetja, kultura odnosov →sodelavci, stranke,
- sodelovanje,
- tolerantnost,
- socialni odnosi,
- profesionalna etika,
- samostojnost,
- strokovna odgovornost,
- mediji in tehnološki sistemi,
- uporaba informacijske tehnologije,
- internet.

Projekt IMPLETUM

Uvajanje novih izobraževalnih programov na področju višjega strokovnega izobraževanja v obdobju 2008-11

NADALJEVANJE

- se uvaja v širok spekter teoretskih paradigem, ki so pomembne za praktično ravnanje v poklicu,
- obvladuje znanstvene načine razmišljanja in uporabo znanstvenih sredstev ter orodij pri reševanju problemov v poklicu,
- interkulturalnost,
- spremljanje razvoja,
- uporaba znanstvenih virov in postopkov,
- kritično vrednotenje, refleksija in samorefleksija,
- inovativnost,
- reševanje strokovnih problemov,
- vodenje,
- organizacija in sposobnost uresničevanja, izvajanja,
- jezikovne spretnosti (pisanje, branje),
- obvladanje simbolnega jezika,
- sposobnost učenja,
- motivacija in usposobljenost za vseživljenjsko učenje,
- posredovanje znanja.

PRIMERI OPREDELITVE SPLOŠNIH CILJEV

- ŠTUDENT DOKAŽE:

- upoštevanje vplivov rešitve (dejavnosti ....) na okolje,
- uporabo virov znanja in informacij,
- uporabo matematičnih postopkov v reševanju problemov,
- obvlada grafične in matematične predstavitve
- timsko reševanje problemov (sodelovanje s partnerji, strankami...),
- odzivanje in reševanje etičnih dilem v poklicu, (podjetju, delu, odnosih),
- samostojno izbiro postopkov in odločanje o rešitvah
- kritično vrednotenje in refleksijo lastne prakse,
- uporabo različne oblike vrednotenja kakovosti dela.

Kompetenčna naravnost ciljev V KATALOGU ZNANJA

- Informativni cilj je praviloma sredstvo za doseganje formativnih ciljev
- Formativni cilji imajo prednost pred informativnimi – težišče je na formativnih ciljih
- Informativni cilji so primerni za posredovanje deklarativnega znanja ne pa procesnega znanja
- **INFORMATIVNI CILJI SE RAZPOREJAJO PO TAKSONOMSKIH STOPNJAH**
- Formativne cilje je mogoče opredeliti kot kompetence

Projekt IMPLETUM

Uvajanje novih izobraževalnih programov na področju višjega strokovnega izobraževanja v obdobju 2008-11

Vrste kompetenc

- GENERIČNE KOMPETENCE (SAMOSTOJNOST IN ODGOVORNOST, UČNE KOMPETENCE, KOMUNIKATIVNOST IN SOCIALNE KOMPETENCE)
- POKLICNE KOMPETENCE
  - A) SKUPNE POKLICNE KOMPETENCE RAZLIČNIM POKLICEM (PODJETNISTVO) IN
  - B) SPECIFIČNE POKLICNE KOMPETENCE
- PREDMETNO SPECIFIČNE KOMPETENCE (ZNAČILNE ZA POSAMEZEN ŠTUDIJSKI PREDMET)

GENERIČNE KOMPETENCE

- pismenost
- iskanje virov informacij
- komunikacijske kompetence
- socialne kompetence
- usposobljenost za timsko delo
- usposobljenost za samoizobraževanje učne kompetence
- prenos znanja
- samostojnost in odgovornost v ravnanju

Generične strokovne

- Sodelovanje v inovacijah
- Razvijanje delovne klime
- Etično reševanje profesionalnih problemov
- Kritična refleksija lastne prakse
- Iskanje virov informacij
- Uporaba medijev in tehnoloških sistemov
- Sodelovanje s partnerji/strankami

PODROČJA PREDMETNO SPECIFIČNIH KOMPETENC

(PROCESNO ZNANJE) ŠTUDENT OBVLADA :

- PROCESSE (POSTOPKI IN METODE),
- STORITVE (TEHNOLOGIJE IN ORODJA),
- METAPROCESE (vire, komunikacije).

PREDMETNO SPECIFIČNE KOMPETENCE

- Kot podlago lahko IZJEMOMA uporabljamo tudi področja, ki so predlagana za določanje splošnih ciljev, SEVEDA PA JIH JE TREBA OPREDELITI S SPECIFIČNOSTJO POŠAMEZNEGA PREDMETA IN DIKCIJO, KI KAŽE NA "RAVNANJE", "UPORABO". NPR.:
- TOREJ NE: razvija zavest o škodljivem vplivu visokonapetostnih sistemov na okolje
- AMPAK: načrtuje trase visokonapetostnih sistemov s čim nižjo stopnjo onesnaževanja bivalnega okolja

PREDMETNO SPECIFIČNE KOMPETENCE

- Definiramo kot kompetence (kognitivne, funkcionalne in osebnostne).
- Kompetence do kompleksne, vsebujejo znanje (teorijo), in metodo (delovni postopek). Varovati se moramo pred zamenjavo kompetenc s spretnostmi, potrebnimi za posamezno delovno mesto.
- Praviloma jih določimo na podlagi kompetenc v poklicnem standardu, pri čemer katalog določi, kako posamezen predmet prispeva k oblikovanju določene poklicne kompetence.

KVALIFIKACIJE IN KOMPETENCE

- **Kvalifikacija** je usmerjena konvergentno na zahteve poklicnega delovanja **V CELOTI**, velik pomen vsebinskega znanja in pravil rabe.
- **Kompetence** omogočajo reagiranje na nepoznane in negotove situacije ter napovedi, omogočajo stalno prilagajanje aktivnosti na podlagi samoregulacije. **V kompetenci je večji poudarek na formalnem (obvladanjem metod in postopkov) kot vsebinskem znanju.**

TAKSONOMSKA KLASIFIK. INFORMATIVNIH CILJEV

- **Poznavanje** Povej, navedi, opiši, naštej, ponovi, poimenuj, opredeli, poveži, spomni se...
- **Razumevanje** Povzemi, povej z drugimi besedami, pripoveduj, opiši, poročaj, informiraj, razloži, pojasni, utemelji, ilustriraj, navedi nov primer, pouči druge...
- **Znanje v rabi:** situacijsko preverjanje, razlaga na novih primerih, uporaba v reševanju problemov
- **Analiza:** razčlenjevanje in iskanje elemente, ugotavljanje značilnosti, iskanje podobnosti in razlik, ugotavljanje napak, primerjanje
- **Sinteza:** Zamisli si, ustvari, načrtuje, zasnuje, izdelaj, oblikuje, popravi napake, utemelji, dokaže, ovrže, dramtizira, izpelje nastop...
- **Vrednotenje:** kritična ocena, ovrednotenje, presoja, polemika, soočenje, primerjanje učinkovitosti, predvidevanje, napovedovanje rezultatov...

PREVERJANJE osebne odziva

- Ni potreben osebni odziv
- Izvajanje postopkov po navodilih
- Izvajanje postopkov ob danih pravilih
- Izvajanje postopkov po lastni izbiri – lastna motivacija/iniciativnost
- Zagotavljanje zahtevane kakovosti
- Odkrivanje/razvijanje postopkov – inovativnost

DOLOČANJE KOMPETENC – OZ. FORMATIVNIH CILJEV

- OPREDELITEV KONKRETNIH AKTIVNOSTI OZ POKLICNIH PRAKS:
  - izdelava poročila, pogodbe, načrta, modela, predloga, skice, kalkulacije, bilance, ...
  - grafično, tabelarično, slikovno... predstavlanje
  - rešitev problema, primera, naloge...
  - o vrednotenju posledic, učinkov, pogojev, socialnih, etičnih in ekoloških učinkov
  - uporaba, izpeljava metod, postopkov, orodij

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Projekt IMPLETUM

Uvajanje novih izobraževalnih programov na področju
višjega strokovnega izobraževanja v obdobju 2008-11

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Hvala za pozornost!

Šolski center
Novo mesto

